

AKATAPPA

Ocak 2015 - Sayı 181

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Osman Serhat ERKEKLİ

Altay Ömer ERDOĞAN

İSTANBUL VE BAYRAM

Bir pilot yükselmiş de konuşuyor
Dur ben şu ekrandan seyr edeyim çoraklaşmayı
Bak nasıl da kuruyor Çamlıca'da bir nergis
Gülün ile Nergis yazılmamış gibi
Birbirini takip eden iki olgu
Biri elimizde; elimizde değil biri; O'nun elinde
Göksu'da Suna nasıl buldu'n'a
Harfleri çağırarak cevap vermişti "gördüm"
Küçüksu'da daha da büyümüştü Sevil
İki dere arasına sıkışmış gibi İstanbul
Geçmiş ve gelecek birbirini takip ediyor
Şimdi rüyadan uyanmışlık
Babam sanki şiir yazmamı istemiyordu rüyamda
Ev yıkılıyor; annem
Bir kıyamet bekliyordu benden
Sanki bir yerlerde ekmek kızartılıyor
Koku daha doğrusu rahiya bir vahiy gibi
Sanki rüyalar sanrı değil mi
Sanki Yahya Kemal yeniden yeniden yazıyor
Süleymaniye'de Bayram Sabahı'nı
Sanki biz yazalım kesilmesin kurban
Sanki şiir tanrı değil mi

3/4 ekim gecesi 2014 05.21

Mehmet Mümtaz TUZCU

KİL - Ü- KAAL OLSA KEŞKE

Çapım 4 kapım 8, demiş, 40 polim döndürmüş
41 dakika yılan silkmış, kalkmış çıyan uyandırmış
Kul yendirmiş, börk kandırmış, zimmeti 41 hezimet
Oska'ya adaymış Kaos! şom belemiş, Şar yandırmış

KIŞIR'DAKİ HIŞIRTI BU
BAMBUKALEM
KALAMIŞ !

Aralık 2014

NEW RESIDENCE ENSEMBLE SUNAR

alışkanlıklardan bir demet yaptım tüm hastane yalnızlıklarına
yanlışlığımız bayım, kuduran yanlarını okşuyorsunuz kalabalığın,
elbise patronu veren dergilerde şiir yayımlamak istiyorum ben
ya da şiir dergileri elbise patronu versinler, herkes kendine
bir deli gömleği biçebilsin diye, ikinci rauntları kaçırmamak için
ki usta şairlerin hemen hepsi ilk rauntları pas geçerlermiş
içlerinden Orhan Boran geçen hayatlar vazgeçmezmiş denemekten
oysa kurusıkı tabancalarla soyulan bankaların banknotları sahteymiş!
öldükleri dünyaların kuruntularınıymış, karbon kağıtlarıyla çoğalırlar,
gazyağı kuyruklarında azalırılmış, sözcüklermiş söz diye yazılan...

Nirvana bir çiçek gibi yakalarında açmış ortanca çocukların adına
bir el dağlara uzanan ve hipermetrop düşlerin salıncağı sallandıkça
kendimize geliyoruz, kendilerine geliyor takvimler, tam tadına,
kukla tiyatrosu müdavimi gözlerimiz sekiz sütuna manşetlere esir
halkın uykusu kadar saf kalabilmişse zehir, belki bir şehrin ışıkları
çoşkuyla söner defterlerimizde; "Sitte Sevir, her saati bir devir!"
gövdeli aşklar gerek puslu sokaklara, senin sonsuzluk dediğin bayım
Marquez gibi akıp Cahide Sonku gibi kuruyan bir nehirdir!
bunu tüm karatahtalara yaz, yangınlara ilikle, güzelliğe ada
bil ki önünde eğildiğimiz körler için oda müziği değil, o da değil...

yorgunsak, ellerimizde değilse geçmişe koşan atların eğeri
sokaklar serseriye adımlarımıza, gülüp geçiyorsak çiseleyen yağmura
neyle ölçülür Piyangotepe'de çay içip pişpirik oynamanın değeri?
teneke trampetlerle değiştirilse diye imlâ kılavuzları, öncelikli sorulara
yanıt olsun mahcup bakışlarımız, gökyüzü sofrasından yeni bir harf
doldursun aralardaki boşlukları bayım, çoktan seçmeli bu hayatlara
davetsiz konuk gibi yapışan iyimserlik, kutsayacak kendinden olan her şeyi
ben senden değilim gölge, seninim, ben sensizlikte tek ayaklı flaneur
melankoli bunun kallavi sözlüklerdeki birinci ve sonuncu karşılığı
"Ruh, çok pahalı bir köpek!"* diyen şair gömülecek yazının azgın sularına...

düzlüklerdeki yenilgileri geç bayım, sen bizi asıl yokuşta gör!..

* Alain Bosquet

Döndü Açıkgoz, Fatih Akça, Necati Albayrak, Hüseyin Alemdar, Ece Apaydın, Didem Aracagök, Serap Aslı Araklı, Sevil Avşar, Yalçın Aydınlık, Naci Bahtiyar, Özgür Balaban, Perihan Baykal, Ünsal Çankaya, Tuba Gülhan Çelik, Öztekin Düzgün, Oresay Özgür Doğan, İsmail Cem Doğru, Altay Ömer Erdoğan, Osman Serhat Erkekli, Ozan Genç, AYTEKİN Karaçoban, Yaşar Kavas, Murat Kaya, Pelin Özer, Damar Orhan Özgül, Ozan Öztepe, Hüseyin Peker, Mehmet Rayman, Özkan Satılmış, Turgut Tan, Ertuğrul Tiryaki, Mehmet Mümtaz Tuzcu, Şeyda Üzer, Halim Yazıcı, İrfan Yıldız, Recep Yılmaz.

ŞİRDE LANSMAN, OLUR MU OSMAN? (OLURMUŞ MEĞER...)

Ozan GENÇ

Kimileyin kendimi Don Kişot gibi duyumsuyorum. Şu Öz Türkçe tutkumdan söz ediyorum. Ben o konuda çabaladıkça çevremde hep gülümsemeler, küçümsemeler, dalga geçmeler, kimileyin de kara çalmalar oluyor. Gel gelelim, tanıtımcılık çevresinde özellikle yabancı sözcükler neredeyse bir tutku düzeyinde. Sanki “rantabl” “prezantabl” “prezantasyon” “CEO” “ekstrem” “ofisboy” “asistan” “parametre” “paradigma”... gibi sözcükler etmeseler ölürler, tanıtımcılıklarına kötümseme gelir, bilisiz duruma düşerler, iyi tanıtımcı olamazlar / olamazlar gibi ha babam, ye babam yabancı sözcükler kullanıyorlar. Hazırladığım tanıtımcılık yazılarında ben de kullanmıyorum değilim, o başka, o iş! Ama özel bir söyleşide karşıma geçip biri böyle sözcükler etmeye görsün, özkızgınlığım kabarıyor, bana üstünlük taslanıyor gibime geliyor. Hele de bizim ozan eskisi Cafer Çakma, nasıl da bayılıyor böyle sözcükler kullanmaya, yabancı dil nanay, nerden öğreniyor dersiniz kulaktan kapıyor bir, çevre öyle tiplerle dolu olduğu için zorluk da çekmiyor, çekmecesinde gizli bir sözlük var, gözümle gördüm, iki.

Osman Yazgeldi, tanıtımcılığını yaptığımız bir ortaklığın sorumlu düzeyde, üst düzeyde yöneticilerinden biri. İş gereği, onunla zaman zaman birlikteliğimiz, birlikte yurt içi ve yurt dışı gezilerimiz oldu. İyi bir arkadaştır. Kafa dengidir. Giz saklamayı bilir. Buradan kendisine sevgilerimi gönderiyorum. Eksik olmasın, tek kusuru, benim ozan olduğumu öğrenmesiyle başlayan, yer ve sürem tanımayan, arkası asla kesilmeyen kendi şiirlerini okuma (kakalama) tutkusu oldu. Şiirleri bi bok olsa neyse, yazın dergilerinin arka kapısından bile giremeyen şiirler hepsi. Bir kaç kez aracılığımı da istemedi değil, yan çizdim, “hiç beğenmediler” filan dedim ki, o konuda yakamı bırakın, paşa paşa, poker partileri yapalım, zamparalık yapalım, geyik yapalım... Yok, illa en olmadık yerde bana şiirlerini okuyacak. Hatta bir kez İtalya’da yan yana odalarda iş üstündeyiz, zır zır telefon, açtım, “Şimdi aklıma bir dize geldi...” demesin mi. Benim de usuma o ana kadar hiç dillendirmediğim bir sövgü geldi doğal olarak...

Neyse... Geçen gün, sessel-akım-aygıtından beni aradı. “Ozancığım, cumartesi günü Saklı Vadi’de şiir kitabımın lansmanı var, seni özellikle bekliyorum”

Ne dememi bekliyorsunuz? Kahkahalarla gülmeye başladım. İki nedenle. Hem Osman’ın şiirimsilerini kitap yapmış olmasına, hem kitabı için “lansman” düzenlemesine...

“Etme Osman, şiirde olur mu lansman?” dedim.

“Bunu sonra konuşuruz” dedi, durağan bir sesle, “Daha bir sürü insan arayacağım, seninle tartışmaya zamanım yok”, aygıtı kapattı.

Yol boyu, usuma geldikçe gülerken gittim eve. Gülistan, yine çoklu oturma koltuğuna uzanmış, yanında çukulatalı pasta tabağı, kiloları tavan yapmış, ama o konuda kargışım ikincil sırada bugün, birinci sırada, elbette kestirdiniz, “lansman” konusu.

“Şu bizim Osman, şiir kitabı çıkarmış, hafta sonu da lansmanı varmış” dedim, daha derken zaten gülüyordum.

“İyi düşünmüş” dedi Gülistan, “Böyle şeyler yapmak gerek artık”

Kadınları küçümseriz, usları kıt deriz, duygularıyla devinirler deriz, oysa onların yeni koşullara uyarlanma yetenekleri bizlerden kat be kat üstün, bunu her deneyimimde bir kez daha anlamışımdır.

“İyi, gideriz cumartesi” dedim.

Gittik cumartesi. O da ne! Saklı Vadi dedikleri yerleşkenin girişinde, yolu kesen bir duvar, üstünde Osman’ın ve kitabın adı. Tam ortada koca bir kitap kapağı. “Sevilerin Gizi ve Güzü”. Kapağı açıp içeri girebiliyorsunuz. “Yazgımızda bu da varmış” deyip kitaptan, bağışlayın kapıdan içeri girdik. O da ne, bir önek giyinmiş, bir sürü mini etekli kız, geleni gideni yönlendiriyorlar, gözleri de şenlendiriyorlar. Saklı Vadi’yi bilen bilir, hani eskiden var olan bir su yatağını, dere kalıntısını güya yeniden yaşama döndürmüşler, geri-iter kullanarak terkos suyuyla akarsu gösterimi yapıyorlar, kıyısına da oturma yerleri oturtmuşlar, bol bol “sosyete” (bu sözcüğün öz Türkçesi, sözcükteki büyümsemeyi içeriyor ama küçümsemeyi içermiyor, o yüzden olduğu gibi kullanmak zorunda kaldım) düğünü yapılan bir yer. Neyse, Osman’ı gördük, gelenlerle ilgileniyor, daha doğrusu yanlarına koşturuyor, etekliyor, bize sadece bir kaç saniyelik kuru bir esenlemecik düştü.

Başımı sağa çevirdim, epeyce bir iş adamı, iş karısı, sola çevirdim, epeyce bir yazın adamı, yazın karısı. İnanılır gibi değil. Yerleşkenin en geniş ve kapalı yerinde bir masa üzerinde tomar tomar Osman’ın kitabı. Çevresinde bir yazıncılar yoğunlaşması, haydi gizlemeyim, yiyecek içecek birikintisi görünce oraya sokulduk (bizim baldırı çıplak yazıncı ulusu böyle toplantılarda yiyecek içecek başında kümelenir en çok, doğaldır). Dedim ya kadınların önsezisi iyidir, baktım Gülistan çoktan bir şeyler bulmuş tıkıştırıyor, azıcığı elinden alması oldum, hemen ağzına atıverdi. Ben de bir tepside sona kalmış havyarlı kanapeye uzanayım dedim, birinin benden daha uzak eli benden önce kapı onu. Döndüm, bu tür toplantıların en olmazsa olmaz Kamber’i, duayen eleştirmen / üleştirmen, yılların eskimezi Kağan Çağan beyefendi! “Gelmek için annenizden izin aldınız mı bari üstad?” dedim o öfkeyle, ters ters bakıp uzaklaştı. Gülistan şaşkın, “Adama neden öyle dedin?” dedi. “Anısı var da ondan” dedim. Anlatayım. Çocukluk arkadaşım Hüsamettin Diker, gel zaman git zaman, İstanbul’un en namılı giysidikerlerinden biri oldu. Beyoğlu’ndaki kumaşsatar / dikerevine zaman zaman düşerim, eğlenceli yerdir, epey gırgır olur. Bir gün gittim, bu da orada. Meğer giysilerini bizim Hüsam’a diktirmiş. Yeni bir giysi için kumaş beğeniyordu. Kumaşı elliyor, bakıyor, ışığa tutuyor, bizim Hüsam’ın elinde ayna, sokağa çıkılıp orada kumaş omuzlarına konulup bakılıyor, içeri giriliyor, sonra telefona uzanılıyor, “Anne, şöyle şöyle bir kumaş var, buna ne dersin?”. Uzun uzun kumaşın özellikleri, desenleri tanımlanıyor. Sonra o kumaş bırakılıyor, bir başkası muncıklanıyor, yine dışarı çıkışlar, yine telefon... Tam birbuçuk saat! Gitti bizim gırgır. Adama öyle demem onun öcü, varsın kitabım için yazacaksa da yazmasın. Zaten o gün de adımlı çıkaramamış, benim değerli yaptıklarımın bilgisiz, bilisiz biri olduğu anlaşılmıştı.

Sadece o mu, Yazarlar Çizerler Dizerler Derneği, Uluslararası Yazarlar Pazarlar Derneği, Ozanlar Derneği (kuruluşuna nasıl öncülük ettiğimi ve kurulduktan sonra nasıl dışlandığımı anlatmışım), Amatör Ozanlar Derneği, Yazbozcular Derneği, Değeri Bilinmemiş Ozanlar ve Yazarlar Derneği, Küskün Yazınları Grubu (bunlar, birbirlerine de küskün oldukları için bir türlü dernekleşemediler), Okurlar Derneği (dağılım sürecinde, bir iki üyesi ancak vardı), Kitapseverler Derneği, Çok Satar Yazarlar Yüksek Konseyi, Gariban Yazıncılar Birliği yöneticileri de oradaydılar. Epeyce bir dergi yöneticisi de vardı ve Osman’ın çevresinden eksik olmuyorlardı. Konuşmalardan anladığım, Osman hepsinin dergilerinin arka kapaklarını kitabının renkli duyurumları için bağlamıştı. Daha bir kaç ay önce, Osman’ın sıkboğaz etmesi üzerine şiirlerini götürdüğüm ve “Dergimi bu kadar da ayağa düşüremem” yanıtı aldığım dergi yönetmeni, Osman’dan şiir istemekle kalmıyor, bir de Osman dosyası varetme çabası içinde olduklarını söylüyordu. Bir yazı da bana ismarladı. “Olur, yazarım” dedim, çok bekler!

ATÇI ALİ KENDİNİ NİYE ASTI

Karşı duvar olduğu gibi gönderilmiş çiçeklerle doluydu ve iş adamı çiçekleriyle yazın / yazıncı kuruluşları çiçekleri iç içe girmişti, yazın sonunda kentsoylularla barışmış gibiydi. Kentsoylular da Osman sayesinde yazınla barışmış gibiydi, çoğunun ellerinde, ceplerinde “Sevilerin Gizi ve Güzü” vardı. “Ben de gençliğimde bir şeyler karalamıştım” “Kıyıda köşede benim de dizelerim var” “Bir kitap da ben yapayım bari” “Şiir değilse de anılarımı yazabilirim” “İşe güce daldık, şiiri unuttuk mirim” “Bir zamanlar, aşk uğruna biz de az buz şiir devirmedik hani” ” “Üç beş kazandık, mutlu mu olduk sanki? Ozan olmak varmış” gibi sözler, her toplaşmadan, kümeleşmeden taşarak kulağımıza ulaşıyordu. Benim de iş gereği tanıdığım, “duayen”, yani babacan, yani pinpon, yani moruk ve içi geçmiş bir iş adamı, çevresinde yönetici ekibiyle çıka geldi, Osman’ı kutladı, masadan bir kitap aldı, önce ilk sayfayı, sonra ortadan bir sayfayı, sonra son sayfayı okudu.

“Osmancığım, Namık Ziya Paşa tesiriyle başlamış, Tevfik Şehabettin ile terakki etmiş, Yahya Haşim Çamlıbel seviyesine intikal etmişsin. Biz öyle şeylere boş verdik, sen şiiri sakın boşlama. Yaz yaz. Bu arada ülke ekonomisine hizmeti de ihmal etme. Sizin gibi gençlere her iki sahada da bu memleketin ihtiyacı var. Baban rahmetliyi de çok severdim. Hadi yavrum, başarılarının devamını temenni ederim”.

Osman ona kitap imzalamaya davranırken, o çoktan gitmişti.

Lansman ise iyi gidiyordu. İçki gani. Yiyecek gani... Eve esrik dönerken, Gülistan’a:

“Nasıl etsek de bir lansman yapsak” dedim.

Çıktı!

Güzel Acılar Ülkesi

Şiir

Melisa Gürpınar

Mu Yayınları, İstanbul, Kasım 2014, 84 s

Çıktı!

Meydanlar

Şiir

Hakan Güzeldere

Mu Yayınları, İstanbul, Kasım 2014, 96 s

MELİSA GÜRPINAR
(9 Aralık 1941 – 24 Kasım 2014)

Değerli şair Melisa Gürpınar’ı sonsuzluğa uğurladık.
Anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

Geçen sayımızda yayımladığımız Rasim Demirtaş’ın şirinin başlığı “Gazze’ye Yürüyüş” olacaktır; düzeltir, şairimizden ve okurlarımızdan özür dileriz.

kimse anlamadı atçı ali kendini niye astı
ayakkabıyı, çorapları çıkardı
dört yol ağzına geçip çığılığıyla
atları niye saldı

sumru bir zemine bastı
at arabalarını denize attı
karanlık ağarmadan

zirveler deniz olsa
eller ıhlamur olsa
yumuşak tutardı ipi
yapraklar ve derinlik
dört yolu beş yaparak
vurulmuş bir kuş
ağaç dalında

yaşını hiç saymamıştı
baktı altmış beş
geriye baktı
hepyek
nalları gözünde
yeleler pelerin
atçı ali
sabaha karşı
rüzgârdan şaştı

atçı ali bir kuru adam
dal-buçuktan ağaç
tecir ali de derler
hiçbir şey satmasa da
köprü-başında düştü yolu
yalınayak gökyüzüne

ömründe çoğu yemediği
meyve kasaları üstüne
basarak çıktı bulutlara
tan yeri devrilmeden
karanlığın aklığını süzdü
dört nala koştuğu günleri düşündü
taflanları düşündü
şapkasını çıkardı
kazandığı yarışlardan kalan
değirmi rüzgârla

nutuk çekecekmiş ahaliye
polis, savcı, doktor, mübaşir
gazeteci, başladı atçı ali
kuşlar koptu
balıklar düştü
otlar büküldü
asfalt hayvanı bağırdı

üç batını yardılar
atçı ali’yi aldılar
bir serçenin kanadından
eski bir kulübe vardı gözlerinde
ilk gençliğinden kalma
ilk sevgiden yenik
kayabaşlarında leylek
küçük suda kaplumbağa
buz tutmuş zaman
uzamıştı yeraltı cinleriyle

2015'İN MUMUNU YAKIYORUZ

Hüseyin PEKER

"Durma bir gül daha düşür karanlığa" demek yetmedi aslında. Adnan Azar, 2014'te şiir tedirginliğinden yola çıkmıştı. Usul usul ayrıldı aramızdan. Erdoğan Alkan gibi İhsan Üren de aynı yolu seçti: gitmek, kopuvermek aramızdan. Oysa Bursa'da penceresi onu bırakır mıydı? Şiir dostları, kurduğu şiirden evler ve birliktelikler.. "Şimdi suçluları sarınca, teslimle zorlamıyorlar bile / beklemek yok tüzeyi / topyekün hallediyorlar her şeyi.." İhsan Üren günümüzde, 14 Aralık'ta olan biteni o günden yazmış baksanıza. Buna ölüm mü denir? Bu yüzden adını anmadığım ölümler rahat olsun. Bu sessizlik hepimize yarıyor.. "neden, niçin, nasıllara batmış, yüzüyorum". İhsan Üren'in gittiği yer daha da belirgin şimdi. Yani aramızda.. "Günün yitik yönüne / imalara çuval geçiriyor şiir". Bir emir kipi de aynı anda ölüme sarılan şiir büyüğümüz Hüseyin Çiftçi'den. Öğretmendi, toprak işçisiydi, şiir yanıyordu, yaşam üzerine incecik deyişler söyledi, fazla söz etmeden, kısa kesilmiş kelimeciklerle. Avanos'a toprak ettik onu, Fuat'ın gözyaşlarıyla. Ölüm adil değil ne yazık ki! Adnan Azar da gitmedi daha aramızdan.. Kısaca bana öyle oluyor, 2015'in ilk mumunu yaktıgımda..

"Dokun dünya denen o taşta, içselleş" emrini veren Hüseyin Alemdar, taşlarda şifa arıyor. Ben de düşlerde gerçek payı arıyorum. Hayal sıkışmasını kehanet aynasında görüveren ünlü falcı değil, ünlü şair, denemeci Emel Koşar, sözü eşyanın sırrında dağıtıyor. Tıpkı Hüseyin Avni Cinozoğlu'nun Safranbolu'ya kadar uzatıp kara tarafına diktığı tek deniz feneri gibi, karamsarlığı dibe vuran yakasından çıkarıp neşeye boğan us şiiri ustası oluşu hatırımda: "dünyanın bir vaktinde siz de sultan oldunuz" diyorum Cinozoğlu'nun kendi deyişiyle kendisine..

Bu Aba Müslüm Çelik çok şakacı bir şair. Önce ismine Aba'yı taktı. Sonrasında da "Asya kökenli, avrupa gülüşlü" şiirini dillendiriyor. O uzun boyunu dal-budaktan esirgeyerek.. Şakir Özüdoğru adıyla çağrılmaktan korkup duruyor *Arzu Kuaförü*'nde.. "Geri ver imgelerimi.." diye sayıklasın bakalım.

Enver Ercan, en güzel ve duru Türkçe'siyle yalın deyişini bitirdiği yeni kitabında 2014'e atıf yaptı. Bir geldi pir geldi. İyi ki de geldi. Şiir piyasamıza bir can getirdi.

Ali Taş Ergani'de dersane öğretmeni, Malatya'dan kopup geliyor rüzgârı.. Tasarrufla gözettiği anlamları tortu halinde sunuyor. Hep birkaç sözcük atılmış, yalınlaştırılmış bir anlatım. yılın şiire tekmesini atan iyi kitaplarından, nalsız falsız bir şey.. "ne zaman gülüştük bunu soralım" diyor da başka şey demiyor.

Refik Durbaş, Ülkü Tamer (kendi kendine kovboy filmlerinde dağılan çocuk; bir bakıma kuşların ve ırmakların, yeniden sözcüsü kesilen şiirin amansız neferi). Neredesiniz demeyeceğim, buradalar. Ama Sezgin Öndersever başka dostum. O ne ayindir öyle. Kendiyle günah çıkarıyor, elindeki asayı bize, yüreğimize çeviriyor. Sezgin'in şiiri dokundu bana, bu yıl. "bu dünyadan geçip giderken sadece sana geleceğim" diyor. Gerçekten bana geldi Sezgin şiiri. Hem de topyekün "boğulma kendine" dediği yerde.

Faris Kuseyri'deki ses, Halep'teki itiş kâğıştan kalıt gibi bize. Antakya süslemesi bir yazıt dikti "Orestes" makamında. Mevsimsiz ölümlerin mezartaşına diktığım şiir.

Servet Gündoğdu'nun narına Vezirköprü'ye kadar gittim. Onun şiirindeki büyüğü aramaya. Parkında bir yığın büst buldum, Osmanlı döneminden eser. O eski bedestende imal edilen incelikler, belki ölümü bile rüzgâr gibi estirdi karşıma.. *Alacakaranlık Düşleri*'ne bir bakın derim: "vedalaşamayanlar diye adlandırıyorum şairleri" dizesini anlamak için..

Samsun'dan bir yığın tramvay'a binin, varmak için Bafra'dan bile uzaklara gidin..

Cihan Oğuz da şakaya boğdu bu yıl içimizi. Hem de dik ve tokat gibi çarpan ama acıtmayan tarafıyla: "her şey şaka, her şey bir körebe oyunu" diyor ama Oğuz; işin aslı canını yakan bir düzen var karşısında: padişahlarla sorunu var, kavuklularla derdi bir bakıma.

Nuri Demirci Bursa'yı şehrengize dökmüş, borç ödemek babında. Mustafa Ergin Kılıç da "Yardan Adam" deyip tutturmuş, o da şakacının teki aslında: güldeki diken söküklüklerini sayıyor, hayata alnını çarpıyor. Ne demezsiniz. Söz değiştirmede üstüne yok. Organizması başka türlü onun.

Güntürk Üstün o dört nala koşturan dolu yürekli, kalp atışı duyulan şiiri ile; dupduru sudan damıtılmış dizelerle bizi karışılardan Burcu Tatlıses şiiri son ayda karşılayanlardan. Ata Tuncer'de Attilâ İlhan hayranlığını küçük İskender sosuna bandırarak yaratan bir anarşist yıkımcı. Şimdi askere gitti, dönüşte apayrı bir çılgınlıkla yeniden yaratılacağını bekliyorum ben.

Sema Güler azıcık aşk diyor ama, acılarını ilk suyun tekerleğine taşıtmak konusunda annesinden yardım alanların başını çekiyor. Bircan Çelik de Samsun Alaçam'dan güzel esen bir rüzgâr. Hem de koyu, ballı, "o kadar kabul ettim ki / koca şehir yandı" diyecek kadar kabarık yürekli. Bir daha dünyaya gelsem, eminim bir selamını almak için Alaçam'a taşınırdım. Bir el sallasın yeter Bircan, masallarından kopardığı eliyle..

"Kibirli çorbamızı ısıtan masallar" mucidi Ahmet Günbaş, "sicilim tertemiz" diyor ya; bu dünya ayarımızı bozalı çok oldu Ahmet. Sen de Edip Cansever'in bağışladığı "Mendilimdeki Kan Sesleri" şiirindeki Ahmet ağbi değilsin bugün: "Biraz dikkat n'olur, incinmesin şiirler" dediğin kadar dolusun, farkındaysan..

Sinan Özdemir görsel, sözel, madde şiirinde tek değil ama Gaziantep kökenli modern rüzgâr olmada tek bu yıl. "bitirme tezim olarak intiharım yarım kalmıştı" demek kolay değil şiir okurum. Taksimetreden söz etmeyi tamamen kendi işgüzarlığı saymak da ayrı zekânın işi. Ben de Sinan gibi şairlerin peşindeyim bilinsin. Sonuna kadar hem de.. Senin okurun olmak bana keyif veriyor bilesin..

Emrah Yolcu, önceleri *Akatalpa*'da beni bile yerden yere vuran yazılarıyla tanıdığımız (Ayhan Emir Yolcu) aslında.. Emrah keskin ve ucu açık bir şiiri kalkındırıyor. Ve başarılı da bir şair. "Bana iyi bak, ben yalnızlık'ım" dediği yerde bile bir sorun karmaşasından şiir yaratıyor. Ölümü umarak, girdiği her savaştan sağ çıktığını anlatıyor.

Fatih Akça'mız, hayli farklı bir deney çizgi ile karşımızda. Güllerle atları yan yana koşturuyor. Tanrıya işaret yakmaktan, uzak tayların akrabalığına, güvercinleri tövbe ettirmekten parçalanmış düş yataklarına yan yana getirilmesi düşünülmeyecek bir yığın durumu yan yana düşünmüş: yenilik adına kilit çeviriyor.

Oğün Kaymak "Her Şey Dün Oldu" gibi başarılı bir birleşim altında, melodiyi zarfa koyuyor, mühürleme pulu gereksiz. Ben Oğün'ün, şiirin yerlisi ve usta çalışanı olduğu kanısındayım.

İbrahim Topaz, Salih Bolat da ince çalışan şiir işçilerinin adı anılması gerekenlerinden bu yıl. Celal Soycan da ağır işçi, kolay esle alınmayacak bir şiir telini inceltiyor. "kaybolmak benim esrarlı umudum" dizesi de evlat şair İbrahim'den.

Halil İbrahim Polat da Rilke, Cibran gibi modası bugün de geçmeyecek Hilmi Yavuz inceliğinde bir şiirin peşini bırakmayanlardan. Yarın onlardan daha büyük bir ad yaratacağı da kesin.. Çünkü ısrarlı bir işçi. Bozgunun suyuna düşürülmüş kalbiyle anlatıyor. Derinliği diz boyu dizelerle hem de..

Abuzer Gülpınar, şiiri yormayan ama ince tarafından yakalayıp okuru havasında tutan bir dil çalışanı. "sevışelim zenciliğim geçene kadar" diyecek kadar kesin ve tutarlı.

HENÜZ YENİ

lezzetle şaşırdınız da gülüşlerimi durdurup elmaların ortasına
ezmeye kıyamadınız yılanın başını, henüz yeni
son gününü kaçırdım ahirin, burada kımıldayan acımın çeltiği
aşka yetir, yetir bana parlayan şeylerle sevmeyi

ülkemse gözlerin beni alma damından, kurut kayısı aşığı
ötede çocuk öldürüyorlar ahiret meğher ıslahevi!

ikna edildim
ıslıktan
kuşların ağzında duruyor
ne ki benzeri

bir baba ne kadar uğurlanırsa
bir kız o kadar bilenirdi uzağa
bilendi

ağzın karanlığın yolcu sevmez trafiği
anneni affedememen babana çok benzediğindendi

"doğanın gözlerinde unuttuğu bir renkle bakıyorsun her gün"
diyecek kadar da dokunaklı. Onu Adıyaman dağı açıklarında
Nemrut'u izlerken yakalayabilirsiniz; bu serin dağ suyu kaynaklı
şiiirleri okurken..

Eyüp Ekinci, Zeki Karaaslan, İlhan Kemal de güneyden
esen başka rüzgârlar. Şiirin yorulmayan emekçileri. Toros
yaylalarından katıksız sesler.. İrfan Çınar da Miray Çakıroğlu
ile bu yıl Arkadaş Z. Özger ve Yaşar Nabi ödülü alan şairler.
İkisinde de henüz kıpırdanan bir genç filiz egemen. Hele İrfan:
sözlerin ham halini şiire oturtmada pek pervasız, "*anımdaki
ölüyle sevişiyorum, işte beni de böyle düzdüler*" demenin en
yalın hali. Sonrasında da "*benimle ne alakası var*" deyip işin
içinden çıkmada mahir..

Mehmet Yaşın'ın dokuz kitaplık toplu şiirleri kadar bir
miktar toplu şiirler de ziyaret etti bu yıl. Şeref Bilsel'in
sürgündeki rüzgârla tamamladığı güzelim toplu şiirlerinin
yanında yerini aldı bu yıl, tıpkı Mazhar Alphan'ın maya'ladığı
toplu şiirleri gibi. Sina Akyol'un tek tek yayımladığı kitaplara
benzer: "*uğuldayan dal, sakinine daldı*" dediği salyangozların
ilmine uzanan yapıtı kadar. Susunca evlat söylesin diyen az
sözle donatılmış şiirler..

Hakan Cem'in kül'e yolculuk saydığı şiirleri de hemen
arkasından. "*varolmak için yok oluşuna tanık ol!*" dediği kadar
var Hakan ustanın. Mutlucan Güvendir'in şeyle kısaltılmış o
eşsiz duyarlığı da Mesut Aşkın'ın Terk Divanı gibi bu yılın
sürpriz çıkışlarından.

Nesrin Kültür Kiraz, Veysel Çolak, Yusuf Alper gibi bu yıl
dikkat çeken şairlerden. Yunus Nadi ödülünü alan Yusuf Alper,
yalın sözlerle bilge olmanın yolunda son adımı oynuyor. Belki
daha dokunaklı ve daha sert hale dönüşen o duru söz, Alper'de
düşünceye dönüşmüş: "*pusu üstüne puslu ölüm üstüne ölüm*"
kabilinden şiirler. Nesrin Kültür Kiraz ise babasının ölümünden
sonra, onu unutamayan kızı olarak ağıt yazarcasına, babasını
yaşatmış dizelerde: "*kendi öldüğünü söyle, çekinme*" diyor şiir
aralarında.

2015'e mumu yaktık. Işığından neler çıkar gelecek yıla
bilinmez. Mutluluk mu, orasını da kestirmek güç? Hadi
diyelim, öyle olsun. Ölümsüz, kedersiz aylar zinciri dileğimle.. /

MİSTİK SÜMBÜL

-ya da-

GECE ve MUSİKÂR MESELİ

I

aydır, öper
bütün sularını yeryüzünün
ağzında nilüferlerin taze sütü

gecedir... yıldızlar öğünür

tam bu vakitler, miktârı eser
içimizdeki gölde, içimizdeki gölde
bir hüznün çiçeği büyür, safran sarısı
sorularını kimse bilmez, yanıtlarını da
sular, vahşî hayvanlar
ve görünmez madenler dışında

soyunur teninden dâr-ı dünya
hasretten bir tüle bürünür

II

biz miydik rüyâ içre olan, rüyâ mı biz
bir sümbül açtık, katmerlendi esir

üzerine bir şal al dedin, bahçeye çıkalım
sonsuz gülleri vardır bu bahçenin, biri al
senindir o, senin ömrün kadar yaşar

çocuklar gibi, çiçekler gibi
kalbindeki nar gibi!

sonsuz dilleri vardır tabiatın:
hepsi de lâl!

III

sen, ben, ouroboros
durduk, zamanın ortasında
bir ayna gibi, kristal!

bir geyiğin iç çekişi miydi
yoksa bir çiğ damlası mı düştü yere
neydi üflediğin?

söylenir gibi kendi kendine
ovar gibi ahkerini
kederini tarar gibi, gümüş taraklarla
sakladığı bir sırrı arar gibi

bir ses, usuldan
bir ses, hayret makamı
bir ses ki baştan başa esrâr!

sus ve dinle:
rüzgârla öpüşmekte musikâr

İsmail Cem DOĞRU

ÇAN VE EĞRİ

bak bu şakayı rüzgâr sanmasak sonra ne yaparız
kendine gelmek, şarkılar ve sabrımızı sınamak olmasa

yalnızlık gibi ölümü de abartıyor olabilir miyiz, sonra
bak şu yargının netliğine yalanın benlik gösterisi hem
neden böyle her esintinin peşinde yancı ve daha yabancı
bir şeysiniz dedikleri itiraz yüklenmiş ölüm haberleri
yoksa ne yaparız sözler olmasa sonra sözcükler

artık adımız mesafe, aramıza zaman girdi
bak şu karganın kinine, çiçeğin dinine, ağacın evini
savunma sevincine, doğmamış bir şey için savaşıma
hazına, ama bak melodiyi itiraz gösterişinde
arayıp yarına “*su taşıyan kilise papazına*” sonra
ne yapardık boşluklarımıza sıkışan şu harfler olmasa

kitapları ve ölümü de anlamıyor olabilir miyiz?
ya da yazı yazma imkânı öyle herkesi bulmasa
sonra bak şu yarın sevgisine dün ve bugün
dengesine hem neden böyle her üzüntünün
peşinde bu denli yabancı ve daha abartılı bir şeysiniz
dedikleri anlam yüklenmiş ölüm yöntemleri,
yoksa ne yaparız ‘orada ne işi var’
diye sormak olmasa, zorlama yazgı ve tarihler

ama bak şu tencerenin ettiği çatalın kemanla
işbirliğine, bak şu yaşı geçkin meydanının
dünyanın ekseninde dönüşüne

ama diyorum her şarkıyı rüzgâr sanmasak

Döndü AÇIKGÖZ

SOĞUMAYAN ATEŞ

Ne kadar kapatabilirsin perdeleri
Dışarıdan bakınca duvarlar aynı
Biri ölsün diyorsun kırk günlük yanmaya
Gerçek yoksa yalan herkeste aynı
Göğsünün ülkesinde kanundur susmak
İnsan kendi katilinden korkmaz mı

Beni içine çeken akşamı sen oradan yakarsın
Tenimin ıslaklığı alev alır
Unutalım dersin bağırmadığın korkuyu
Uykumun arasında bir enkaz kaldırılır
Yönünü bulamayan gün aşar üstümden
Kıvrılıp kalan o tılsımlı girdaptır

Başın döner omzunu nereye yaslasan
Çarpa çarpa yürürsün gözlerini duvara
Belki kulağına üflenir sınımsız bir nefes
Azar azar büyür şurada bir yara
Dinleyemezsin aynı türküyü sonuna dek
İçini dövmekten gelir bir kadın

Fatih AKÇA

SOKAKLAR ÇİÇEKLENİR

çiçekli gömleğimi avluya sürtersem
yenerim belki
daldasında yılan besleyen taşları

eskimiş haziran tekrarlamak
istiyor soluğumla bir kentti
neden!

evi topladım süpürdüm ramakları
sokağa ayırdım kendimi
sıkıca kapattım dolaba
çiçek yetiştirmeyen gömleklerimi

işte geldim sil baştan avlulara
acemi bir otum taş altlarına büyüyorum
çocuklar kaldırıp atmalı bu kâbusu
taşı taşa çarparak kırmalı sessizliği
yıkmalı avluları kalkmalı topraktan sınır
gömlekler gömmeli tohumlarla
çiçeksiz gömlekler

taze bir mevsim işte soluğum
anne eve dönmüyorum!

Özkan SATILMIŞ

YAĞMURDAN KAÇIP

Gece oldu mu
Kalbimi önüne katar bin boğa
Belki yüz bin

Dökülen ter demirden ağırken
Saymak kolay değil
Kılıçtan hırçın kaç boynuz peşimde diye

Ve gündüzler,
Belki herkesin gündüzleri gibi
Geçim telaşı kokan.
Arabalar, buzdan apartmanlar,
Reklam panoları ve namussuzlar arasında
Sıkışmış gündüzler

İşte gecem ve gündüzüm
İşte çift başlı akrep

Ve boş verme giysimle çıktığımda dünyaya
Uykum ve uçurtmam dişlenmeden soluduğumda evreni
Yani insanın neşterlenmiş göğü yoksa üstümde

Beş dakikalığına
Beş saatliğine
Beş günlüğüne...
Benim çift başlı güzel akrebimden kaçıp
Sırtlanların çarkında yenilmişim

**IWAN'DAN KAREN'A
KARTPOSTAL SERİSİ**

Karen Owen'a, Iwan Llwyd'i anarak...

7 Ekim 2010, Mavi Şapel

Irmağı izledim bugün
Coşarak aktıkça yüzüm silindi

8 Ekim 2010, Totem

Mavi şapelden sola döndüğümde
Yaşlı meşeye rastladım
Flüt çalıyordu uçan yapraklarıyla

9 Ekim 2010, Işıklı Meydan

Geri dönsem biliyorum
Kapanmış bulacağım dünya kapılarını

Öyleyse uzun uzun yazayım hiç durmadan ırmak boyunca
Yaprak çuvalı kadar hafif olsun sözlerim

10 Ekim 2010, Dizinde Tekne Gezdiren Adam Heykeli

Burada nefesinin tersine yürüyorum
Böyle yaklaşıyorum sana
Belki bin yıl önceden
Kalbinin duruşuna

11 Ekim 2010, Konser Meydanı

Yazdığın son kartı hatırladım
Sınırdaki tuz kasabasından
Kimse gülmüyor, demiştin
Ağaçlar bile patates yiyor
Brendi şişeleri boş
Bütün kiliseler pembe

*Hey kovboy! Orada mısın?
Oradaysan gel çabuk kurtar beni!*

12 Ekim 2010, Dolunayda Göl

Sazlıkların arasında geceyi dinleyen puhu kuşu
Nefes aldırıyor samanyoluna

13 Ekim 2010, Dilek Köprüsü

Burada rüya görmüyor kimse
Azizler ve melekler aramızda dolaşiyor
Ama kimsenin umurunda değil

İşte böyle
Gece kayalara tırmanıp
Ot votkası içiyoruz
Tek nota atlamadan
Rüzgârı dinliyoruz birlikte

14 Ekim 2010, Meşe Yortusu'nda Çocukların Dansı

Yüzünün kızıl ıssızlığında
Dökülmeyen tek yaprak benim
Uzun uykusuzluğun ertesi

→

GÖLGESİNDEN KAYBOLAN

neredeyse çocuktum, masallara inanan
her masalın sonuyla delice mutlu olan

o beyaz atlı prensti,
atıyla gelmemiştii
sevdim,
seviyorum,
seveceğim dedi
gösterdi;
gökyüzünü kaplıyordu elleri

masal âşıkların yeryüzü temsiliydi
prensestim, uykulardan uyandım
anlattığı her masala inandım
öğle vaktini kucaklıyordu zaman
arkasına koşuyordum durmadan

uzundu uzun; bir ömre bedel gibi
upuzun bir aşkın gölgesi idi
aşk için söyledikleri

hem sabah hem de akşam
boyunu aşırıyordu bu aşk
uzun uzun anlatsa da
kısaydı masal

aşktı, mutlu başlardı
mutlu yaşanacaktı
hiç bitmeyecekti
öyle demiştii

yine inandım

güneş battı
ay çıktı!

Gebze, 02.11.2014

15 Ekim 2010, Kameriye

Rüyanda izledim kendimi bu sabah
Nasıl da gür sesli
Şapka imlasında kovboydum
Güneş balkonunda yalpalayan tüy
Gölge oyununu bozan yaramaz

16 Ekim 2010, Sanatoryum

Sevgilim, tenin kestane parlaklığında
Parmaklarında gül iskeleti
Meşe gövdesinde yürüyor kokun
Göğsümde mantar topluyor gözlerin

*7 Ekim 2011, Druskininkai, Litvanya, 16 Ekim 2011, Şirinevler,
30 Ekim 2014, Büyükada*

Hüseyin ALEMDAR

Gün gelir şiir bile kurtaramaz beni! İkiliği ve mor iyiliği iç içe yaşadığım için işte şairim, bu hâlimle kötülük bile kurtarır beni. İyi ki de Ece Ayhan ÇıkmaZI'nda kendime doğru yürüyorum. Lirik ben dahil, "iki kişiyimdir" diyemem, zaten öyleyim. Yeraltı hayatın kendisiyse, çıkmazlar şiirin ta kendisidir. Çıkmazları gençliğimden bilirim, labirent-yazı nasıl da acz duygusu her biri. Kör çakı imgelemin harekete geçmesi, şiir sanatı bilgisinin kırk düğüm yumağa dönüşmesi için çıkmazlar da gerekli. Şairine mor iyilik duygusu veren şiirin, aynı zamanda "sert siyah" oluşu çıkmazlar sayesinde. Kendini aşk ve ölüm iki kör çıkmazla sına derim.

Şiir ki, amfora kırıkları ve metafor; nafiye paradoksu, o kadar!

1) Bir şiir şairine bile "bitmiş"lik hissi veriyorsa, bil ki hâlâ bitmemiştir, vesselâm!

2) Şiir, kendine ve bir başkasına "hasrette güzel", "hikmette faydalı" olma sanatıdır. Gel gör ki, "gurbet burcu"nda *Kareler Aklar* şıklığındaki bir Behçet Necatigil'den Bingöl ve Genç hediyesi *Küçük Tragedyalar* enfesti şairi Metin Altok'a dek Türkçe şiirin birçok şair ikili tekrar.

3) Kalbim sürçüyor, sözlerim sürçek: İç yapı ve çokanamlılık sorunsalında değil Türk şiiri, dünya şiiri bile sittin sene bunalacak. Öyle ya, "Anlattığı bitince başlar şiir!"*

4) Tensel hazza duy(g)usal yaşantı de ve şiiri kutsa. Kendi korkularımız dahil dünya tereddüt ve tiksinti yeri. Şairliğimle ve yalnızlıkla övün, tanrıya ve şiire şükret; tense ve ölümsüz kıl yaşam denilen nesneyi ve anla. Ki, en yalın yalnızlıktır anlamak çünkü!

5) Ah! "Şehvet güç bir şeydir, doğru. Ama boynumuzdan bedenimize ömrümüze yüklenen ödev bu güçtür zaten!"** İbadetin üçte ikisi şiirle.

6) Doğası gereği şiir modern olmak ister, şair değil. Köy kökenli biri olarak moderniteye yakınlık ve ilgi duyduğum hep. Oysa, modernite ve modern olmak bir çeşit red ve kabul edilmezlik de içerir. Modernite, gecikmiş şimdi, koru beni!

7) Ah! Benim korkum da sıkıntım da yaşayamamak. Aşk ve ölüm, iç içe iki şiir bende: Apollinaire'in *Salomé*'si, Mallarmé'nin *Yaz Üzüntüsü* gibi hüznüm işte boylu boyunca kadınsı beyaz. Neyse ki kış kapıda!

8) Öyle bir çıkmaz sokaktayım ki, yumağım ömrümü boyunbağım gençliğimi boğacak dönendikçe. Yumağım biraz Antonin Artaud, boyunbağım düğüm yerlerinden Ece Ayhan işte! Ölüm de bazen fiyaka ister: "Azizim, güzel atlar da güzel şiirler gibidirler/Öldükten sonra da tersine yarışlar, vesselâm!"***

9) Şiir mi! Görüneni görünmeyende metafora dönüştürme. Ne çare, dünya kadınlara ait, yani ölüme; şaire ve şiire rağmen.

10) Ah kadımlar! Sizler ki Dante ve Orhan Pamuk seversinizdir mutlaka. Yeniden ve bitirmemesine *Yeni Hayat* okuyun şiirce: Sizler ki hüznün var yüzünüzde!

* Albert Arnold Scholl

** Rainer Maria Rilke

*** Ece Ayhan

YOK

Akşam 8,30 suları
Kavuniçi görkemli mayısta
Gökte yavru ay
Rengini hiç böyle görmemiştik

Baharı herkes sever öyle bir gün
Etraf üç boyutlu gündüzler saydam
Ne dizeler geçti hepsi sizin olan.

Dördüncü boyut zaman
Doğmadığımız yıllar
Yokluğun şiiri şarkısı
Kimsenin.

Akıp giden günler buğular içinde.
Yaşanmışlık
Şu kadar yıl dayandı,

Kalacak olan ne?
Toprak, tümsek,
Büyük ıssızlık

Damar Orhan ÖZGÜL

YASAK SEVDA

bir gizlin esrarıyla parlayan
sırrı dökülmüş boy aynasında
en şık elbisesini giyininip
hayata pozitif bakış bırakır
türkçe konuşmak kadar zor bir kadın

şömine karşısında bir duble
renkli ışıklar altında şarkı söyler
yüzünün girdabında kaybolduğumuz
adresini şaşırması yolcu

çeyiz sandığına düşlerini kilitlemiş
acıya ekmeğini banıyor
silinmeyecek anlar biriktirdim,
senden hatıra
yasak sevdanın kuşatılmışlığı
yağmalanmış bir hayat

bütün mahalle küçük harflerle konuşuyor
yağmur telaşı kaldırımlarda!
senin turuncu rüyaların;
bir çiçeğin utangaç bakışında
birbirimizi bulduk
sustuklarımızdan izler arıyoruz

bir deniz dinginliğine
ince bir dal kanat açtı,
yüzyıllardır ayakta duran
hicran sarısı..

İSTİFLER

1.
Giysim giysine sarılmayacak dedi. Lağvedilmiş dumansı
Havanın çürüttüğü giysiler

Dengelenmenin çabası. Ne acı! Cılız katları neşelendiren
şarkı
Her zaman ritimkâr ve aşağılarda
Pabuçlarımız
Neyimiz varsa
Bu ülkede eskidi

2.
Bekledim. İlk adım fısıldandığında bir ata. payetleri dağılan
Topuklarımda tunçtan
Dövülmüş nallarla
Bu kadın ve ızdırabın kendisi
Neden bu kadar güzel

Zırhında uyanmış çiylere

3.
İstifler! istiflerin önünde meraksız dilsiz
-bir seyircisin sen!
küçük midillinin gölgesi -
Ve kırılışı dizelerimin
Ki onlar benim dizginlerimdi
Sana karşı

Ve gece bittiğinde yaşam da biter

4.
Öylece izliyordun. Gölgenin
Bende doğrulduğunu gördüm
Bir atın üzerinde hızlanan gölgeni

Anlamak zorundasın gölgen dahice
Gölgen için biçilmiş giysiler taşıyorum gövdemde
Taş evde birbiri üzerine yıkılmış
Göğe çekilen cılız kanatların

5.
Belki gölgen doğuştan sana uzak
Benim yarım küremde. Hava her zaman eğik
Şapkalar devrilir alınlara ve gecenin sonunda
Unutulur bükülmüş bileğimin şarkısı

Dedi
Rüzgârın huşu içinde debelenişi

6.
Söylemeliyim: gölgen benim için yaratılmış sanki..

MEMLEKETİMDEN İSYAN MANZARALARI

I. AĞIT

Mercan Ana
Mercan Ana
giyitleri gömerler karanlıkta
ilikleri örtülü
giyitlerin dili olsa
kara çiğ yatar toprakta
kara çamların en sessiz
karıncaların en sessiz
oldukları zamanda
Mercan Ana
giyitleri gömerler toprağa
yemenisi oyalı körpe gelin
bulutunu çözsün
Cizre'nin

düğme düğme ilik yakam
kirlî kar rengi gömleğim cepkenim
sedef düğme
ak düğme
al düğme
değirmidir yüzüm
avurtlarım taş yuvası
hünnap kökü geçür
içimden bozkırın yetmişiki fidanı
üzerimde tok nal sesleri
ve
çember çeviren çocuklar
Mercan Ana
bu gece bana vergi ölüm
gelinine söyle
beklemesin

GÜZ

Usumun pusuna salınıp uzayıp giden pan flüt ezgisi
Rüzgârın dalgasıyla gizemli sonsuzluğa sürüklüyor

Dal eğilmiş. Sarı benizli yaprakla bakışıyoruz, umarsız
Öykülerini suskunluğa gizleyen utangaç iki yavukluyoz

Bu yıl güz erken mi geldi, ben mi mevsimleri kısalttım
Yoksa kısır döngüler mi bitirir başı göğe değen gençliği

Turnalar göçtü. Dostlardan bazıları erkenden ve apansız
Hayat çürük tahtaymış meğer aniden basmaya gelmiyor

Eh, güz bu! Varıp yalınlığıma çekileyim diye siftinirken
Kapıda kedi, yapıda karga, pencerede ben, üşümekteyiz

DEĞERLİ BİR YARATICI-KİŞİ İÇİN FRAGMENT

Oresay Özgür DOĞAN

Veya kurumlaşmış saf ilişkilerden yansıyan bir "Mülevves Koku" Seremonisi için Şey.

/Dürtülerin edepsiz kıskırtmasıyla... Ki bu acıdan nazar boncuklu bir aşk çıkar.

Güncelleme ile yozlaşmanın estetiği üzerine algılar arasında boşluklar bırakarak düzeni sağlamlaştırmaya çalışan yarı şiirsel bir atölyede insan-insan ürküsünü temel alarak küçük öğütler /Öğüt, tahakkümün meşalesidir. Neyse./ veriyorum. Toplumsal kurumların paketlediği artık ürünle beslenen seçilmiş adaylara, yol ve yordam gösteriyorum. İşin gerçeği: Biz, buraya ait olan hepimiz, hep ihmal ettiğimiz yaratıcı yönlerimizi yeni düşüncelerle canlandırmaya çalışıyoruz. Hayır, ücret hatırlıyorum! Bütün uğraşlar, şiir ve yaratıcılık aşkına!

Münhasıran, en verimli yirmi dakika boyunca, romantik bir tutumla ve yine lirik bir birikimle ve zenginleştirilmiş anılarla sanmaktan yorulmuş kardeşlerimin yüzüne ayna tutuyorum. Onlar, olmak istediklerini oluyor, görmek istediklerini görüyorlar ve yaşamsal alışkanlıkları ezberliyorlar.

Sonra hep birlikte kişisel varoluş, özgür bir ruh, espri gücü, uyum yeteneği vb. aklımıza ne gelirse bizi birbirimize bağlayan tuhaf uzaklıklar için ortak semboller kullanarak küçük mesajlar hazırlıyoruz. Arada ölçüsü yerinde bir göz teması kurarak kuralların acımasız olduğunu ve her şeyin bir anda olup bittiğini hatırlatıyorum. Ustura yanağı kesiyor. Onaylıyorlar. Ekonomik, sosyal ve politik çıkarılardan söz ediyorlar. Sonra tutumların hayal kırıklığından... Sonra susuyoruz. Bir an sayıklanmış bir hiçlik arınıyor korkularından, gökyüzüne bakıyorlar. Gülümseme zilini çalıyorum. Ayrılıyor ve ayrılırken beni sevdiğini söylüyorlar.

/Sevgili yaratıcı yönüm, şu an tepemizde sallanan paragrafı düzeltmeni rica ediyorum. Zira araya hoşla gitmeyecek uzlaşmalar girdi. Yani, bu böyle olmaz! Neyse. Neyse. Sonuçta bir emek verilmiş. Şimdi ikinci paragrafa geçelim. "Hoşuma Gidenler" bölümüne. Bu bölümü, bir özür yazısı kapsamında sıra içi duyulanım üzerine yazdım. Veya şiirin upuzun yol paragraflarından geçtim.

Evet. Bireysel ve toplumsal şeyleşimin bağdaşan itici sempatisiyle, şiirsel konulara ilişkin oluşuveren tepki, ben diyeyim ki eleştiri, dolmuşa veya "dolduruşa gelmek" üzerine kurulmaz. Şiirsel 'keşke'nin yükü ağırdır. Sonra birden Şair-İnsan'ı, "Dünyanın Külü" altında bırakıverir.

En iyisi kendinize kızın veya susun, o ön plana çıkarıverdiğiniz heyecanlarınıza, yargı ve saplantılarımıza... Belki de söylediklerinizin arkasında durmalıydınız. Bazen o "dolduruşla" beklemek, daha yeğdir, kıymetli ruha musallat olan küçük elma kurdundan. Değil mi? Burada soluklanıp elmanızın kurdu siz olun, demeye getiriyorum. Ki derim.

Veya Değil! Değil! Değil! Nihayetinde baharına sahip bir akşam, "işgale yürümüş nezaket sınırlarını" geriye çekmek zorunda kalan soğukkanlı şiirsel ruh banyosu, duygu durumu bir süreliğine yoldan çıkmış varlığını, sevgi ve selamla ve kolaylıkla geçiriverir, sempatik ve empatik arınmanın imbiğinden. Evet, köşe bucak alkışa bulanır, kalemin ucunda şiirin vahşi atları. "En doğrusunu yaptın kardeş!" özlü sözünün altında toplanır deneyimini seçkinliğinden yontan iyicil sezgisel dokunuşlar. Yine "Fuuuh! Fuuuuh!"

Bir de unutmadan "Ne yani eleştiri yapılmayacak mı?" diye soranlar da vardı, galiba. Onlara da yeni bir hâl ısmarlamak gerekiyor. Neyse kısa bir süreliğine o yakayı boş verelim, nasıl olsa falan filandır, düzenlenmiş erdemli şiirsel ilişkiler. Evet,

şimdi herkes, dinlenmek üzere elbette kısa bir süreliğine tarafını terk edebilir.

Devam edelim, şiirsel bir paragraf daha... O, hiç tereddüt etmeden can alıcı soruyu sordu. Önce hiçbir şey söylemedim. Dönüp durdum belleğin etrafında. Ama sonra yeniden yok olana veya olmayana veya hiçe yeni biçimler verdim: Kötücül taslaklar ki bazen yakın mesafeler doğuruyor alkoymuşluğa.

Yine gülümseriz, dedim, çekilip odalara, küçük dokunuşlarla. Ve şarkı da söyleriz, dedim, aldırmandan sayılara ve şekillere. Veya küçük dokunuşlar çok renkli bir hazdır: İki denizi birbirine bağlayan. Ve bizden yana olan dokunaklı bir parça, o filmler ve şiirler toplamıdır, bekleyen suskunluk ve gülümseyiş, başını öne eğen. Soru, herkesi bekleyecektir, sabırla, sabırla...

Ne işi var ki burada şimdi bu saatte başlangıçla son arasına sıkışan şu mahsus şeyler paragrafının ve gizlenmiş yalnızlığın. Bu ve şu: Şımartılmış nesne. Ürküyor uzaklık soğukkanlı kalabalıktan. Kuşukular soğutuyor dengenin görkemine. Beni kalbine bağla, göz açıp kapayıncaya kadar.

Anlaşılabileceği üzere ki okuyucu akıllıdır. Hemen her şeyi söyledim. Yorumum algımı bağlar. Bu saflığa yolculuktur, cibilliyeti çağrışımlarla karşılanan bir dünya kantosu. Zaten hem buradayız, hem orada ki yüzüm yüzünüzdür ve insanın şiire ihtiyacı vardır.

Ve şiir tehlikelidir! Uslu duralım, akıllı çocuklar gibi. Herkes bizi sever. Çıt çıkmasın! Çıt çıkmasın! Arada, unvanlarımız için seçilmiş bir şiirsel uyum fişini 10 kere yazalım. Damarına yol açsın içimizin kar güvercini ki erken hoşlanma yaratır, kaosa: Gözü kara tipi. Ve akıp gider, yazmaların çilgin tezahürü. Bu yüzden bir edip mavisidir kanatları münzevi rüzgârın.

Orada ihtisaslaşmış o boşlukta korkunç bir gönderimimiz olur, "Bellek ve Deniz" in eşliğinde. Açılır keşifler atlası ruh. Baldıran zehri içmiştir imgeler; kırbaçlanmış total bir at, dünyanın ışıltısına, boy aynasında. Gölgesini aramıştır küçük ve ömürlü bir sevinç, anılarıyla varlığını güzelleyen, güzelimsi. Sonra korkular, kuşuklar, maskeler, çınlar seslenir ulu orta: Yüzüm, yüzünüzdür! Yüzüm yüzünüzdür!

Evet, hemen her şeyi söyledim. Söylerim. Söyleyin.

Şimdi düşer göktaş. Lal avluda kulaklar bütün dikkatiyle duymak için seni sıraya dizdiklerinde, açılır kapakları suyun gölgesinde kusursuz acının. Cennete kördüğümün. İşte ihtişamin, yazdığın, duvarlarında buna bir son vermelisin diyen kırılmalıklar denklemi. Neyse.

Sonra "Geldiler, Ufkun başını kızıl bir sahanda taşıyarak."/Adonis

Ve özneler arasında yokuş aşağı hercai bir cenaze: Eleji. Huzur ve yetisi yüksek, tevazusu ile sempatik, tavırlı ve ilgili, ruhlara uygun kubarın bir tutku gülücüğü dediler olup bitene. Sonra birbirini kıskandıracak yaratı teknikleriyle örneklenmiş, maceraperest bir performansın çağcıl imgeleriyle, acımasız korkunç eleştirinin yakıcı ışığını emdi kalabalığın öpücüğü.

Ve o, şiiri, büyümlü bir boşlukta, oluş noktasını yakaladığı anda yazdığını söyledi. Yani büyük bir yanardağın yanı başında, dünyanın çevresini o anda saran seslerini duygu, bilinç ve algı çemberinde bütünleyerek dizelerini oluşturduğunu ve sonra onu estetiğin hamağında salladığını...

Sonra sen, yas çağı için iç duvara ahşap bir raf biçtin. Şahbaz kalıplara sindirilmiş mantıklı oyunlar ayrıklılığı, şiiri büyüten için çelişkinin zihindeki dönüşümüne karşılık değildirdi, dedi, kumpanyanın afişindeki siyah ve silindir şapka.

Açıldıkça yokluğu doğurdu düş cambazı pencere. Kabından taşı dokunaklı sıfatlar kuyusu, çiçeklendi oluşlar her defasında. Ki o sırada ben yepyeni bir cehennemim üzerindeyim, kötülüğüme hayat veren. Hızla yaşlanıyordu olup biten, ne yapacağımı iyi biliyordum.

KUYU

dilsiz

sus dedi rahman ve rahim olan
hatta unut her şeyi dedi.
yeniden doldurayım içine kazanmış tabula rasa'yı
ilk kez bakılmış gibi lekelen sin artık yüzün.
ve düştü sol anahtarından
içimde yedi kez tavaf edilen o ses
çığlık çığlığa ve bozuk aksarıyla
kulaklarımda yürüdü bir gramofonun kırık iğnesi

taşlandım sonra gözlerinizin karanlık kuyusunda
kısıldı akrebin soktuğu sesim
cehenneminizde bir dilsizin sesiyle uyandım.

yolcu

rüyadan kalkan bir düş gibi gideceğim az sonra
ve silkeleyeceğim önünüze üstümdeki yolların tozunu
çünkü çöl sıcak bir keder olmalı
döküp kumlarını incelen öfkeme
gitmeliyim. ben değilim o dizlerinizin dibindeki

gelip durdular uzayan gölgemin başına
bir tas suyun yolcusuydum. döktüler
ki onlar: göğsümdeki ayeti yüzünde taşıyandılar
bütün aynalarından kaybolan

gece şahidimdir
söndü yüzlerimiz arasına gerdiğimiz mahya
senle biz, ikimiz
kalakaldık o bakışmanın çıkmaz sokağında

kavim

kim ki öğütür boşluğun dibesinde harfleri
kimsesiz bir şiirin uykusu kaçır.
ve artık o; susanların kavmindendir
döker kendini, sesimin eşelenmiş yerine.

mihrap

herkes susar ve çoğalır içimizdeki boşluk.
zaman köprüsünde bozuk bir saat
değil ki içimdeki amel defteri
kessin öylece hesabımı aklımdaki mihrapla

sustu, canımın deryasındaki cevher
döndüm sonra yönümü içimdeki kıbleye

unutuldum işte buradayım
gitmekle kalmak arasındaki
o sonsuz arafta

Sonra sen dokunmak istedin kendine o delidolu sözcüklerle,
anlam üreten yalnızlığın soylu şakasının ağır gölgesi altında.
Sözcükler senin genç günahındı, sıkıca kavradığın: Kısve.
Açılışın ummanın gizli tüneli!

Olan oldu! Herkesin okuduğu biçimli ve ağırbaşlı bir "iyi
şiiri" vardı. Ve "İyi" anlama korkunç yanılgıydı. Olan oldu.
Olan oldu.

SONSUZ GECEDE

ah şu çiçekler
gömütlüğe kök salmış
gibi hüznünde

düşer yakandan
uğur böceğin birden
kadersiz öyle

ardından ağlar
kırdığı dallar sessiz
hırçın rüzgârın

belki dağılır
yüzüne çöken gölge
ağacı noksan

gözün toprakta
konukluk karıncayla
aynı çukurda

besteci karga
kelebekler kışlara
güfteler yazmaz

yaşlı ve kambur
çekemez olmuş kalbin
yükünü artık

bezirgân başı
aç kapıyı anahtar
pasa kesmeden

geride kalan
izlerin hakkından hep
yağmurlar gelir

ellerin yumruk
yılların öfkesiyle
boğulur hava

kimi titretir
ateşten gömleğini
giymiş bâkire

ıslanmış taşlar
atılmakla güneşe
keşke kurusa

karanlık işte
altı üstü dünyanın
sonsuz gecede

üşüyor her şey
yollarda nice yaprak
sulardan sarhoş

Sevil AVŞAR

Bu çağın temel çelişkisi ne? Onu bulmak zorundayız. Üreticiler, üretim biçimi ve üretim ilişkileri bu günün çelişkisini açıklayabilmemiz için temel araçlar.

Üretim günümüzde orak, çekiç; kazma, kürek ya da Taylor Bandı'yla yapılmıyor. Niteliksiz emekçinin yerini son derece nitelikli, kalifiye elemanlar aldı. En son teknolojiyle üretilmiş araçlar ve mikroçiplerle üretim yapılmakta. Kısa zamanda nitelikli ya da niteliksiz işçiye de gerek kalmayacak; makinenin başındaki de bir makine olacak. Tasvir ettiğim biçimde insansız çalışan birçok işletme var günümüzde.

Yüzyıllardır sınıf savaşımı ile belirlenen tarih bu gün farklı bir şekilde tezahür ediyor. Şimdi temel mülk, temel üretim aracı bilgi ve sınıf savaşımı bilgiye sahip olanlarla olmayanlar arasında cereyan edecek. Hukuk, eğitim, kültür, din, devlet gibi üstyapı kurumları da sınıflararası savaşıma, toplumun iktisadi yapısına uygun olarak ortaya çıkmıştı. Bu günün ve yarının üst yapı kurumlarını ise egemenlerle tüketici ilişkileri belirliyor ve belirleyecek. Tüketmekten vazgeçip bilgiyi talep eder, bilgiye sahip olabilirsek iktidarı da ele geçirebiliriz.

Sistem içsel dinamikleri nedeniyle yine büyük bir krize girdi ve yine en büyük zararı toplumun alt katmanlarındaki insanlar gördü. Sistem krizden çıkabilmek için yine emperyalizm postunu giyindi. Bilgiye sahip olanlar, bilgiye sahip olmayanların yeraltı, yerüstü bütün kaynaklarını yağmalamaktadır. Bilgiye sahip olmayanların karın tokluğuna ürettiği mallar dünya çapında pazarlanmakta; egemen ülkeler sistemin sürmesi için ücretleri alım gücünü yüksek tutacak şekilde belirlemektedir. Alım gücü olmayan bir kapitalist ülke vatandaşı sistem için en büyük tehlikedir.

Emek sermaye çelişkisi yeni yeni palazlanan ülkelerde yaşanmaktadır. Sistem temel çelişkisini Hindistan, Çin gibi ülkelere ihraç etmiştir. Bu ülkelerde emek, hayal bile edilemeyecek bir açgözlülükle yağmalanmaktadır. Ucuz işgücü artık sadece kapitalist tarafından değil üretilen bu malları tüketen tüketiciler tarafından da sömürülmektedir. Dünya çapındaki bu soygun belki tüketicilerin örgütlenmesiyle önlenebilir. Sanayi Devrimi'nin yarattığı Sanayi Toplumu'nda işçilerin, üreticilerin örgütlenmesi gerekiyordu. Şimdi Enformasyon Devrimi'nin ortaya çıkardığı Enformasyon Toplumu'nda tüketicilerin örgütlenmesi, soygunu ve oynanan oyunu ortaya çıkarabilir gibi görünüyor. Hayatımızın her alanını işgal eden reklamları kontrol edebilir, reklamcılarını ipliğini pazara çıkarabilirsek en mazlum insanları bile vahşi birer tüketiciye dönüştüren oyunu bozabiliriz belki. Enformasyon Devrimi'nden sonra ekonomi artık üreticilere değil tüketicilere endekslile hale geldi. Merkezde türlü cilvelerle elde tutulan; kaçmasına, göçmesine asla izin verilmeyen tüketicilere...

Daha yaşanabilir bir dünya için tüketmenin şehvetinden vazgeçebilirsek eğer, hem açların sömürülmesini önler hem de vahşi emperyalizmin dünyayı yok etmesine seyirci kalmayacağımızı egemenlere göstermiş oluruz. Aksi halde kapitalist, komünist ya da her neyse, ihtiyaçlarımıza yetmeyecek bir dünya, sunduğu her nimeti tüketilmiş bir gezegenle baş başa kalacağız. Dünyanın yeraltı ve yerüstü kaynakları bitmek üzere. Büyük bir hırsla, rezil bir

ÇARPANLAR

er verdim
sır vermedim
gün bizim gece bizim
üstünüzden kuş uçumu
geçmek bile mesele

ağzımın tadını bozanlara
borazanlık yapıyor fırlama
sahnelerin tozunu yutanların
albenisi şimdi bir numara

yılğın gidenlerin
ılğın dönmelerini bekleme
onlar katılamaz hiçbir direnişe
oysa dağ taş omuz verir
çarpılanların yan yana gelmesine

düzenin çarkını yağlamak
acı vermiştir şairine
bize yakınlığı yoktur
makas değiştiren yolların
arabaların ışıltısını parlatıyor
derin yırtmacın objesi

bir yalım ışığa dönüşür
hiç bitmeyen algıların yapısı
elimde değil hayatın artışı
bir cimcik tuzun değerini bilmez
bir kutu kibriti çalar üzerimize

açgözlülükle tüketmekten utanmazsak eğer çocuklarımız belki de açlık ve susuzluk gibi en temel ihtiyaçlarını bile karşılayamayacaklar. Çocuklarımıza bırakacağımız miras, vahşi atalarının bencil, muhteris, asla doyamayan birer yaratık oldukları bilgisi mi? Hiçbir şeyden utanmıyor olabiliriz. Ya çocuklarımızdan!?!...

“Haydi! Ekran başından kalk” demiştim. Madem kalkmıyorsun, bir işe yara bari... Geyik yapmak için değil ama tarih yazmak için kullanabilirsin ekranı.

Evet kahraman! Bütün dünyadaki tüketicilerle örgütlenip seçeceğin markaların ürünlerini belirli günlerde satın almayarak dünya çapında olay yarabilir, büyük şirketlerin iflasını bile sağlayabilirsin.

Gözü dönmüş tüketicilerden paylaşımcı asil birer insan olmalarını, ihtiyaçları kadar tüketmelerini beklemek!... Yaşanabilir bir dünya için tek seçeneğimiz yine tüketicilerin örgütlenmesi. Ama bu sefer tüketemeyen tüketicilerin: Tüketemeyenlerin ihtiyacı varmış gibi gösterilen ürünleri değil, gerçekten ihtiyacı olan ürünleri seçerek tüketecek olanların...

Zaman şimdi seyir değil, eylem zamanıdır çünkü... Hemen... Evet... Hemen...

07.12.2014

Özgür BALABAN

AKLANAN

Çünkü bütün guguk kuşları ve ilk başlar
harflerin harflere olan mesafesinde söndüğü
misal olarak muntazaman icazete yeltenip
her koşulda paydos eden cehennem sirenleri

kaskatı bir mutluluktan baktığım kalırsa da
yok gövdemiz şöyleydi arkadaşlar böyleydi
hakikaten yağmur çünkü benzinde soluklanıp
yalan mı aşk tüm gücünü çağrılmamaktan alır

fırlatılmış martılara gam icabı edatlar
kıvrılır tevazuda bir başına ham solan
o merasim ki özellikle pazar sabahlarına
olanca merhametinle uyanmandadır

seni seviyorum derkenki tabiat bilgisi ile
usuma sıkışmış kıstasa aşk denilebildiği
ha deyince yitmiyorlar gövdemiz bu kadarcık
belleği gaf sayıp da kafiyede aklanan

Naci BAHTİYAR

MADENİN ÇOCUKLARI

aşkın ilk adımlarını sızlatan safran
melekesine yandığım dirim
yolunda tütsem erer sırrına cenin

beni kekeleme adımı bana bağışla
yorgun madenler yatıyor altımda
oğullarımızla karıştık ve mayalandık toprağa

şimdi geceye gerdik derimizi sen de bil istedik
sümbülü nakışladık sabahın çocuk yüzüne

poyrazı üflensen külüme tayfun çıkar közümden
aklın cenderesinde sıkışıyor mantık
yol bitmeden sonlanırsa ölüm odası
özür dilerim senden suçluyum toprağa

evin çıkışı vedalara sahneyse
tunç, vicdanlardan daha yumuşak bir cevherdir

bu ülkenin kömür karasını emziriyor annem
suskuyu teraziliyor vicdanında
ağır gelen ölüm yanımı
iliştiriyor madenin çocuklarına

söyle tanrının erdem bildiği türküleri
dehşetim kendime ömür törpüsü
mahşerim derinden kanatır bebelerimi

aklın meydanı er kişiye pusu değildir adamım
yiğidin kaderine ölüm kahpeliğini kurmuşsa tarih
bil ki meydanda yiğidin değil
itin harman olduğudur zaman

Yaşar KAVAS

ALTIPATLAR YA DA KIRIK SAÇLAR DÜZLEMİ

"tüm renkler aynı hızla kirleniyordu
birinciliği saçlarıma verdiler"

I.
bazen saçlarda ateş olunurdu -gözleri saymıyorum-
bazen dokunma törenlerinde üç beş şeytanla
başlı kıçlı bir günahı dokumak ve kuşları
kanatlara küstürmek telaşında
ne denedikse ateş oldu işte
ne yaşamadıkça bahaneydi şaraba

II.
ben de bir ihtimal gelmiş olurdu
ihtimal dahili bir kentten ya da yoldan
sokaklara bir şeyler kazırdım da havada kalırdı ay
göğü olmayan yerlerde sokak lambalarına inanmaktan
yahut bir kaldırıma sığmır içerdim kırmızı
içerdim ve kırmızının hakkı verilirdi

III.
dilim ölmemiş savaşları da anlatabilseydi benim
elbette bir şiiri altı yerinden kurşunlayabilirdim
belki eksik cümleyi bulsam bu dili yakıp
saçlarımı sunardım annelere

IV.
benim saçlarım kısalığından örülmezdi bunca yıl
yoksa boynum tam da burada durur bak
bunca yıl annem bir boyun uğruna saç uzatır

V.
şimdi pek bilinmeyenli bu hüznü gidip denize anlatmalı
kimse kurşunları kırmızıya boyamazdı bilirsin

VI.
sanırım tek kurşunun kaldı
onu da saçlarıma sıkabilirsin

İstanbul, Kasım 2014

Murat KAYA

DOĞURAN MANA

Eğri dalın gövdesinde kendine razı gelen kuşlara benzettim
kendimi. Hata dedim, eğri eğri durdum tövbeye. Manayla
vurdum sesimi, düştü yankısı avluya. Ey huzur dedim satılık,
zorba vicdanlardan geldim. Al beni tespih tanelerine sar. 99
gün çek beni içinden geçen güverteye. Gelmezsem eğer bir
sancıya sar ve unut beni orada!
Ağzım kör oldu sancıdan sonra
Bir daha düzeltmedim elimdeki eğriyi.

Erzurum, 01.12.2014

Şiir: ŞAİRİN DRAMI / Yazı: NEDİR BU HÂL? - 2

Öztekin DÜZGÜN

Ş:

Golünü attıktan sonra
pas aldığına koşmayan topçu,
şairler de aynı sebepten
vazgeçemiyor sigaralı fotoğraflarından.

-Hastane bahçesinde çömelmiş kişide
daha anlamlı olmalı sigara.

Y:

Bence herkes sigara içmeli. Özellikle yalnız kalıp içmeli. Çünkü bir odada yalnız kalıp sigara içtiğinde, tütünün yanarken çıkardığı sesi duyacak kadar inceleyebiliyorsun. (O sese ömür boyu katlanma zorunluluğun yoksa, ne güzel.) İnceldikçe, senden arta kalanlar kelimelerle vücut buluyor ve yaşadığın şehrin şiirini kurarken görüyorsun kendini. He bir de gözlerin hafif kısılmış ve bira içmiş gibi azıcık kızarıklık olacak. O zaman şair olursun işte. Boğazın çok ağrıyacak ama sen durmadan sigara içeceksin. Miden falan da bulanacak tabii çok içtiğin için ama olsun. Şairlik kolay iş değil. Sigarasız olmaz bu işler. Racon bunu emreder.

Biraz ciddileşelim. Ara sıra futbol maçı izlerim ve özellikle forvetler gol attıktan sonra elim kumandaya gider. Tahammül edemem. Bazen yanımda birileri olur o sıra ve tam gol atıldıktan sonra maçın katlanılabilirliği üzerine olumlu cümlelerle o kanala dönerler. Golsüz maçı izlemenin gereksizliğinden bile bahsederler. Anlarım, hak da veririm ama benim meselem başka. Gol atan kişinin pası aldığı arkadaşına değil de direkt tribüne koşmasına çıldırırım.

Biraz daha ciddileşelim. Tribün başkadır derlerdi, hakikaten öyleymiş. Dertten ölen; kaybetmiş ya da tam tersi keyfin doruklarında; boş vermiş tipini illaki bir sigara ile taçlandırmak şahane bir düşünce gerçekten. Evet, o fotoğraflar hakikaten öyle gösteriyor. Ama şimdilerdeki sigaralı fotoğraflar, anı dondurmak için oluşan karelere pek benzemiyor. Daha çok dondurulacak anın kompozisyonunu kurup rolünü oynamak gibi duruyor. Dahası anlayamadığım şu ki, şairlik sıfatı için sigaralı fotoğraflar nasıl bir varoluş alanı tanımlar?

Şairse iyi bir oyuncudur. Bunu becerir. Yazdığı bir sıkıntı varsa, o sıkıntı o anda bitmiştir aslında. Kurtulmuştur sıkıntısından. Kovmuştur içinden o sıkıntının sözcüklerini çünkü. Ancak keyif sigarası yakabilir bunun üstüne. Muhteşem bir sonla noktalandığı bir gece olabilir ancak sigara. Fakat görünen ya da gösterilen bu değil. Yapacak bir şey yok. Bol sigaralı zamanlar dilerim. Ama unutmayalım ki birinin hastane bahçesinde ölüm döşeğindeki yakınına bekleyip yaktığı sigara, kayda değer bir anın gerçekten dondurulabilir hâlidir.

Ş:

'hırka' misyonunu tamamladı,
et de elbiseyi terk eder.
Uyar'dan toyuz sonuçta,
gidip birlikte kaybettiğimiz şeyleri arayalım.

Y:

Sigaranın bir başka boyutu 'hırka' meselesidir. En sığ hâliyle, görüntünün kendisini yok saymak üzerine ortaya çıkmış bir

doktrin olarak görülebilen 'melamet' kavramı ve devamında 'hakikat'i arayanların düşüncesinde şekillenen ve sonrasında hırkayı da söküp atan insanlar, şimdiden baktığımızda belki de 'hırka'ya neden olmuşlardır. Klasik 'her şeyi yanlış anladık' meselesini bağlamıyla ele almak istemiyorum ama yaşadığımız toprakların kültürü en azından böyle bir yere evirildi. Yani demek istediğim mürit-mürşit ilişkilerinin bittiğini de düşünemiyorum böyle olunca. Bunu dinsel bağlamıyla da demiyorum. Koca koca şairlerin kendilerini mürşit olarak tanımladıklarını; en azından pratikleriyle bunu görebildiğimi söylemeliyim. E tabi mürşidin olduğu yerde mürit de olmak durumunda. Burada da iş genç şairlere düşüyor tabii. Geleceğin mürşitleri de onlar olacak sonuçta(!).

Bu hâliyle gerçekleştirilen mürit-mürşit ilişkisini bu sene katıldığım 9. Şiirİstanbul Festivali'nde gördüm. Yakın bir arkadaşımın davetiyle 'Genç Şairler' bölümüne katıldığım ve iki şiirimle Beşiktaş Meydanında destek verdiğim festivalin başka hiçbir bölümünde yer almadım. On genç şairin katılacağı önceden açıklanmıştı ama genç şairlere yeterince katlanılmadı. Bizden sonra bir sürü yaşlı şair, şiir okudu. Okusunlar, bir şey demiyorum ama mürşitler kendi varlıklarını insanların gözlerine sokmak için uğraştılar. İşin bu tarafıyla ilintili söylenecek çok şey var aslında ama meselenin orasında değilim. Şiirini okumaya çıkan kimi mürit genç şairler, mürşitlere 'bravo' türünden ünlemler, alkışlar, yüksek sesli hareketlerde bulundular. Müritler kürsüden indikten sonra da mürşitleri ile birlikte oradan kısmî olarak ayrıldılar. Kısmî diyorum çünkü hemen kenardaki bir kafeye gidip içeceklerini yudumlamaya başladılar. Sıradaki genç şairler onların umurlarında olmadı yani. Şiiri yalnız bıraktılar. Çok doğru bir hareketti. Şiir yalnız bir şeydi sonuçta. 'Hırka' imgesi ile 'mürşit' imgesi çok yakın ve paraleldi o sırada.

Toplamında hakikaten 'hırka'yı artistik bir imge olarak tanımladığımı ve artık ondan da kurtulmak gerektiğini düşünüyorum. 'Sakal' da hariç değil tabii!

Bu yazımda yer alan giyotinim ise Turgut Uyar. O, aradığı şeyi bulmak için yanında birini istiyor ve salık veriyordu buna. Biz bu hâlimizle çok daha toyuz. Daha somutundayız yani meselenin. Ancak kaybettiğimiz şeyi aramak için uğraşabiliriz. Ama yola girmek de biraz buradan geçiyor sanırım.

Ş:

Bu tünel uzun,
geç kalmasam sizi de hızlı götüremezdim.

Bütün tünellerin sonu güzeldir.

Y:

Bütün sözlerimde ve suçlamalarımda suçum ve bilincim var. Bunları fark eden biri olarak, onlarla yaşamış; onlar olmuş ve nihayetinde onlardan sıyrılmış olarak görüyorum kendimi. Kendime karşı samimi olmak için de elimden geleni yapmak istiyorum kendime. Hatta bu durumu abartıyorum. Sanki bunları açıklamazsam, bunlarla ilgili konuşmazsam, bütün kendisiyle karşılaşmak isteyenleri eksik bırakacağım diye hisleniyorum. Bu kibirli bir söyleyiş olabilir belki ama gerçekten olaya herhangi bir başka perspektif kazandıracak durumum varsa, bunu hemen ortaya atmak istiyorum. Dolayısıyla söylediklerim tarihimden bağımsız değil. İnsan kendisiyle karşılaşınca acı oluyor. Samimi olalım.

Karanlık bir tünelin sonunu düşündüm. Çok güzeldi. Çok hızlanmak istemekteyim.

PARİS VE FABIENNE

1.
Ben
Fabienne!
Şanzelize Bulvarında sigaramı yakmadı hiç Edgard
paltosunun yakasını kaldırıp acelesi olduğunu söyledi
her akşam
gülüşlerini bakır taslarda saklayıp kızıl saçlı kadınlara ikram
ettiğini biliyordum oysa
o, benim bildiğimi bilmiyordu

Ben
Fabienne!
Böyle zamanlarda bir vitrin kenarına oturup
Paris'in ışıklarıyla kendim tutuşturuyorum sigaramı
Dareau geliyor uzaktan, göz kırpyor yalnızlığıma
kavgalarını ve susmalarını kadınına götürüyor
bir damlasını zıyan etmeden
kadını âşık, Dareau yorgun
aradaki mesafeyi kapatmak için durmaksızın konuşuyor

Ben
Fabienne!
Melon şapkası ve bastonuyla önümden geçiyor Alegron
ömrüme, önüme konuyor
Şanzelize Bulvarı ışıklarını da alıp kaçıyor
Fabienne Paris'in üzüm bağlarında Alegron'un aşuftesi
oluyor

2.
La Seine yıllanmış bir şarap kadar tutkulu bu gece
gökte dolunay var
birbirlerine sırtlarını dönerek bakışıyorlar

Biz Alegron'la ucuz şaraplarımızı yudumlayıp kadınlardan
konuşuyoruz
yeni bir şapkamız olmalıydı bunlar bayağı eskidi
yeni boyunbağlarımız olsun şöyle sanatçılara yakışan
diyorum
her şey kadınlarla ilgili, tüm hayatımız ve afili sözcüklerimiz

Cebimizdeki üç frangı dolunaya katık edip içmek de nerden
çıktı diyorum Alegron'a
bu da bir şey mi diyor
evde kahve, krema, peynir bitti
şerefe!

La Seine sırtını dönmüş dolunaya
sevdiğimiz herkes bize sırtını dönmüş üstelik...

3.
Başka türlü yağdı dün gece yağmurlar Paris'e
kaldırımlardaki bütün ayyaş hüznüleri evimin zeminine
döküldü
gölgelerine yaslanmış fahişelerin çoktan kırılmıştı umutları
sigaradan sararmış bıyıklarıyla öksüren adamların arzuları
dahil
ne kadar sevinç ve hüznü var hepsini topladım
koyalara koydum sakladım →

CENNETE BİR AKŞAMÜSTÜ

Cennete bir akşamüstü idi;
Ellerinle benim dünyama dokunduğun an.
Teninle kıyı köşe gelincikler donattığım tarlamda,
Geceyi görmemek için daimi gözlerinde uyudum.

Cennette bir akşamüstü idi;
Mabedime çıplak ayakla girdiğin zaman.
İsminin değdiği ağaçların meyveleriyle donattım soframızı.

Cennette bir akşamüstü idi;

Sonumu kaderine bağladığım andı o akşamüstü.

Bir bakışların yağmadı göklerden
bir sen ağmadın akmadın geceme
bakışlarını kaldırımdan toplamaya çalışıyordum oysa
üstelik Alegron da yok bugün
birkaç frank kazanmaya çalışıyor olmalı tren istasyonunda

Ona ve kimselere sormadım seni
mağlup musun mahcup mu kırgın mısın yorgun mu
bilemedim
gözlerine değebilsem belki koparırdım birkaç kırgınlığını
yorgunluğuma meze yapardım

Yaşamak için ihtiyacım var sana Edgard
yazmak içinse yokluğuna
kaldırımların ve duvarların hatırına beni anla

4.
Sokaklarım karanlık
nehirlerim kirli akıyor Edgard
ve sen Paris'e her yağmur yağdığında
şemsiyenin arkasına gizliyorsun bakışlarını

Gözlerini kaçırınca yok oluyorsun içimde
hiçbir şeyim olmuyor ölmüyor
oysa ben çocukça bir hevesle
geçmişimi temize çekmek istiyorum gözbebeklerinde

Kaçırma gözlerini Edgard
bakışların merhem olsun huysuzluğuma
sen bana baktıkça
Paris dilencilerinin önleri bozuk para dolsun
metrodaki evsizler hiç uyanmadan uyusun
gölgelerine yaslanmasın fahişeler, koynunda
soluklanacakları adamları bulsun
ayyaşların şarap şişeleri bitmesin hiç
La Seine yavaş yavaş aksın yıldızlara dokunarak

Kaçırma gözlerini Edgard!

BİR ÇİNGENE İÇİN CAZ

benim bir şiirimde ölürsen
kalbinde mızıkayla ölürsün
balıkların dilinden öpersin
düşünde bir çingene kızın
ellerime bırakırsın ellerini
ölümünden bile güzel büyürsün.

Serap Aslı ARAKLI

EVLİLİK GÜRÜLTÜ EDER

Dön yüzünü hüzne ve gelecek yaralara ey sevgili
sabır taşı dahil gece ve taşlar kendi haline bırakılınsın
kanım kırmızı güllere nispet doğum lekesiyle utansın
sen bir damat olarak yetiş yine hiçliğe ve acizime
gelinlikten anneliğe dünya tefekkür serinliği öyle ya
kızım dünyaya gözlerini açtığı ân ten tine ne der
kabul et, evlilik de gürültü eder!

İşte bak, uyandırdım kalbimi isimsiz bir yakarıyla
varsın yirmi iki yaşımız sana bana sitem etsin:
“Yaşamıyor hiç kimse hayatını!”--

Aşk bir damattır her zaman, bir ölünün yanında bile
ölüm geçmişe ait, aşk ve sen şimdide, bu yeter
kız anne, oğul baba fazlası hasbelkader
elden ne gelir ki, evlilik de gürültü eder!

Gözlerimi ve kulaklarımı tek sevap kapat ellerinle
sonra de ki, aşk ve ölüm sonsuz yalnızlıktır evlilikte!
İstersen pamukla tıka kulaklarımı burnumla duyarım seni,
ayaklarım olmasa da gövdemle gelirim sana
işte çağırabiliyorum adını ağzım olmadan da ey sevgili!
Füruğ ve Gülten Akın'a şiiranne demek artı ibadet eder
anla ki unuttum her şeyi, evlilik de gürültü eder!

Dön yüzünü hüzne ve gelecek yaralara ey sevgili
say ki, damatlık kan gelinlik mor defter dünya lekesi
kandaki kesik mor, aşk da evlilik de gürültü eder!

Çamlıca, 4 Aralık 2014

1000+1 SORU

111
Garların yalnızlığını kim paylaşır
sallanan ellerin, mendillerin ardından kalan
ve son vagonların yerde sürüklediği
dağınık saçlı havadan başka?

112
Sislere gömülüyor dostların birer birer.
Anlaşılmaz bir leke büyüyor ruhunun kanamasından.
Miras edinecek misin onu,
hangi köşesinde saklayacaksın sessizliğinin?

113
Güneşliydi yirmiler, acılıydı otuzlar.
Ya altmışların suları?
Çağırmadın, geldi, kırmızı halısını ayaklarına serdi ;
söyle usta, biz gelmeden söyle, altmışların sularında
ne sızar bir şairin çatlaklarından?

114
Kuşku bir yaban keçisiydi
boynuzlarını yüreğinin kabuklarına sürterek sivrilten.
Avcısı oldun, çapraz ateş altına aldın, sen yaralandın,
yolunu mu şaşırdı sığırdığın kurşunların?

115
Onca uzakta ne arar
yalnızlığını gidermek için
çizgisine bakarak düşler kurduğumuz ufuk?

Ertuğrul TİRYAKİ

ZARİF ÖLÜM

ahenk içinde
bu ne zarif ölümdür
ey sarı yaprak

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara	Katkı Payı	: 25 TL.
Prodüksiyon	: İhsan Üren, Z. Ersin Erdem, Yalçın Oğuz, Halim Çiftçi.	Posta Çeki ya da Banka hesabı:	Ramis Dara adına açılmış; 6025702 numaralı Posta Çeki hesabı ya da Yapı Kredi Bankası Mudanya şubesi (567) Hesap No: 72092839 IBAN: TR370006701000000072092839
Yayın Adresi	: Ömerbey Mah. Ş. K. Ahmet Sok. Fidan Apt. B. Blok. Kat: 2, D: 5 - MUDANYA	Baskı	: Akın Erim Matb. Hocalızade Cad. 7/27 Setbaşı – BURSA
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Tülay Elal Muş (Barış Mah. Adalet Sok. Adaletkent Sitesi H Bl. D: 3 Nilüfer – BURSA)		
Yazışma Adresi	: PK 68 16361 Ulucami – BURSA		
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayım. ISSN 1305 – 7685		
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com		

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özçelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi
Akatalpa (www.akatalpa.org), şair ve yazarlarının bağışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının sürekli katkısıyla yayımlanmaktadır.

